

ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව
කිලන්කෙ මණිත ඉරුමයක් මූණෙක්කුමු
HUMAN RIGHTS COMMISSION OF SRI LANKA

මගේ අංකය
එනෑතු තිළ.
My No.

ඡෙවි අංකය
ඉමතු තිළ.
Your No.

දිනය
තික්ති
Date. } 2024/08/06

පැමිණිලිකරු -
ජැක්සන් ප්‍රේමසිර කන්නනන්ගර මයා.
K.E.W. අපර් ඇබර්ධින් පවර් ක්‍රිඩ ලිමිටඩ.
115 ඩී. පාසල් මාවත.
ගංගොඩවිල.
නුගේගොඩ.

වගරුත්තරකරු - 01 සභාපති.
මධ්‍යම පටිසර ආධිකාරීය.
පටිසර පියස. 104,
බෙනසිල් කොළඹ/කොළඹ මාවත.
බත්තරමුල්ල.

02 අධ්‍යක්ෂ.
මධ්‍යම පලාත් පටිසර ආධිකාරී කාර්යාලය.
පොල්යොල්ල.

පැමිණිලි අංක - එච්.ඩා.ත්/4835/23

පැමිණිල්ල -

ඉහත පැමිණිලිකරු විසින් මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව හමුවේ පැමිණිල්ලක් ගොනු කරමින් සයදහන් කර ඇත්තේ යෝජිත ඉහළ ඇබර්ධින් කුඩා ජල විදුලී බලගක්ති ව්‍යාපෘතිය සඳහා පූනර්ජනනීය බලගක්ති නිශ්පාදනාගාරයක් අවතින් ස්ථාපනය කිරීමට අදාළව පැමිණිලිකරු විසින්.

- 01 කාමිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
- 02 හු විද්‍යා සමික්ෂණ පතල් කාර්යාලය
- 03 ජල සම්පාදන හා ප්‍රවාහන මණ්ඩලය

- 04 පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව
- 05 වාර්මාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව
- 06 ගොවීජන දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය
- 07 අභිගමන ප්‍රාදේශීය සභාව
- 08 මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
- 09 ශ්‍රී ලංකා සුතිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය
- 10 ශ්‍රී ලංකා මහජන උපයෝගීතා කොමිෂන් සභාව
- 11 අභිගමන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය
- 12 මධ්‍යම පලාත් ඉතිම් කොම්සාරිස් කාර්යාලය
- 13 ඉඩම් කොම්සාරිස් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව

යන ආයතන වලින් අනුමැතිය ලබා ගෙන ඇති බවත්. ඒ අනුව පරිසර අමාත්‍යාංශයේ එකගත්වය මත ජනාධිපති, අමාත්‍ය මණ්ඩලය අනුමත කර තිබියදී. ගැසට පත්‍රයේ පල කර තිබියදී සුතිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය ගිවිසුම් ගතව බලපත්‍රය නිකුත් කර තිබියදී තෙතින් ලංකා විදුලීබල මණ්ඩලයේ එකගත්වය තිබියදී කිසිදු තෙතින් හිමිකමක් නොමැති පලාත් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ විසින් ඉහත සියලුම අනුමැතිය අනිබවා කටයුතු කර අප්‍රතිකාරී අලාභයක් සිදු කර ඇති බවට පැමිණිලිලක් මාත්‍ර හිමිකම් කොමිෂන් සභාව වෙත සිදු කර ඇත.

පැමිණිලිකරු විසින් වැඩිදුරටත් ප්‍රකාශ කර සිටින්නේ අදාළ සියලුම ආයතනවලින් අනුමැතිය දීමෙන් අතතුරුව සුතිත්‍ය බලකා අධිකාරියෙන් ව්‍යාපාති ඉදිකිරීම් බලපත්‍රයද මහජන උපයෝගීතා කොමිෂන් බලශක්ති තිපදවීමට බලපත්‍රය. සහ ලංකා විදුලීබල මණ්ඩලය විසින් මෙම ව්‍යාපාතිය විසින් තිපදවත විදුලිය මිලයට ගැනීමේ ගිවිසුමද අත්සන් කිරීමෙන් පසුව 2012.01.31 සිට 2014.01.31 දක්වා කාලය තුළදී ඉදිකිරීම සම්පූර්ණ කර පෙබරවාරි සිට විදුලීබලය සැපයීමට නියම කර තිබූණු බවත් ඉදිකිරීම ආරම්භ කිරීමෙන් පසුව එම ප්‍රදේශයේ දේශපාලන ආයතනයක බලපෑම මත මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් 2014.07.21 දින ලිපියක් අප වෙත දක්වා සිටියේ එම ගෙ දිගේ මිතර් 60 ක් පමණ උසින් ඇති ගල්ගෙඩි වල දක්වා බලාගාරය දීර්ස කර ගෙන් හරස් බැමීම කැමති දුරක් උසට ගන්නා ලෙසන්. මෙම වෙනස් කිරීම අනුමත ව්‍යාපාතියට සංශෝධනයක් පමණක් බවත් අවශ්‍ය සැලසුම් සහ අනිමේක වාර්තාව ලැබූණු වහාම එය අනුමත කළහැකි බවත් බලාගාරයේ ඉදිකිරීම ඉදිරියට ගෙන යාහැකි බවත්ය.

ඉහත සංශෝධන සඳහා තැවත මැන පාරිසරික අනිමේක වාර්තාව ලබා දීමට හැකිවූයේ 2016.10.04 දින බවත් (තවද ප්‍රමාද වීමට හේතුව ලෙස අයහපන් කාලගුණයක් පැවති බැවි සඳහන් කර ඇති අතර) එම සංශෝධනය බැලීමට යාම සඳහා 50000/- ක් ගෙවන ලෙසට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් 2019.03.22 දින දී දැනුම් දුන් පසුව පැමිණිලිකරු විසින් අදාළ මූදල ගෙවා නිමකළ බවත් එයින්

පසුව පරිසර අධිකාරිය විසින් 2019.06.03 දිනැති ලිපියෙන් දැනුම් දී ඇත්තේ පරිසර අධිකාරිය විසින්ම කරනු ලැබූ එකි යෝජනා ඇතුළත් ව්‍යාපෘතියට අනුමැතිය දිය නොහැකි බවය. එසේම එම තීරණයට එරෙහිව අමාත්‍යාංශ ලේකම් වෙත දින 30 ක් ඇතුළත අභියාචනාවක් සිදු කරන ලෙසටත් දැනුම් දීමක සිදු කළ බවත් පැමිණිලිකරු වැඩිදුරටත් සඳහන් කර ඇත.

එහෙත් පැමිණිලිකාර ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ විදේශගතත් සිටි බැවින් 2019.06.03 දින ලිපියට පිළිතුරකු එවිමට දින දිර්ස කර දෙන ලෙසට ඉල්ලා සිටියද එම ලිපියට ප්‍රතිචාරයක් නොලැබුණු බවත් එසේ වූවද එම ලිපිය ලේකම්වරයා වෙත යොමු කර ඇති බව පැමිණිලිකරු සිතු බවයි. කෙසේ වෙතත් පැමිණිලිකාර ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂකවරයා ලංකාවට පැමිණීමෙන් පසුව අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් අනතුරුව එය ප්‍රතික්ෂේප වී ඇත. පසුව මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා දින 14 ක් ඇතුළත අවසර ලබා දෙන ලෙසට 2021.08.17 දිනැතිව සූතිතා බලකා අධිකාරිය විසින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත දත්තා ඇතෙන් පරිසර අධිකාරිය විසින් එකි ලිපියටද ප්‍රතිචාර දක්වා නොමැති අතර, 2023.10.19 දින පරිසර අමාත්‍යාංශයේ පැවති සාකච්ඡාවේදී එහිදී සහභාගි වූ යැම දෙනාම පැමිණිලිකාර සමාගමට අයාධාරණයක් සිදු වී ඇති බව පිළිගන් බවද වැඩිදුරටත් සඳහන් කර ඇත.

වගරන්තරකරුගේ කරුණු දැක්වීම :-

වගරන්තරකාර මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් මෙම කොමිෂන් සභාව වෙත 2024.01.03 දින ලිඛිත දේශන මගින් ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ, ප්‍රයුම්කරු විසින් ශ්‍රී ලංකා සූතිතා බලගක්ති අධිකාරිය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද අයදුම් පත්‍රය සඳහා ශ්‍රී ලංකා සූතිතා බලගක්ති අධිකාරියේ අනුමැතිය ලබාදීම සඳහා වූ කම්මුවක් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ශ්‍රී ලංකා සූතිතා බලගක්ති අධිකාරිය, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වාර්තාරා දෙපාර්තමේන්තුව අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වත්පිටි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව යන සාමාජිකයින්ගෙන් සමන්විතව රිස්ටි ඇති බවත්, යෝජිත ව්‍යාපෘතිය මගින් දිය ඇල්ලට භාතියක් නොවන බව හුදානා ගැනීමෙන් පසුව අංක PA-207001 හා 200310.12 දින දරණ සූතිතා බලකා අධිකාරියේ අනුමැතිය ලබා දී ඇති බවත්, මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා පරිසර බලපැලුම ඇගයීමේ ක්‍රියාවලිය යටතේ මූලික පාරිසරික පරික්ෂණයක් 2008 වර්ෂයේ සිදු කර ඇති අතර 2010.09.03 දින පාරිසරික අනුමැතිය ද අවුරුදු 3 ක් සඳහා ලබාදී ඇති බවත්, මූලික පාරිසරික පරික්ෂණ ක්‍රියාවලිය සඳහා ණ විද්‍යා වාර්තාව තායෝම් අධ්‍යයන වාර්තාව, ජ්ල විද්‍යාත්මක වාර්තාව, ගාක හා සත්ව අධ්‍යයන වාර්තාව මූලික පාරිසරික පරික්ෂණ වාර්තාව යන වාර්කාවන් අධ්‍යයනය කිරීමෙන් අනතුරුව විවිධ පාරිසරික බලුම් පිළිබඳව කරුණු අනාවරණය වී ඇති බවත්, ප්‍රධාන වගයෙන්ම මෙම ව්‍යාපෘතිය අයත් බිම ප්‍රමාණය වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් බැවින් එම ආයතනයේන් අවසර ලබා නොත්ති හා ඇතැම්වින් දිය ඇල්ලට ඉහළින් ඇති කුඩා දියඇලි සිදී යාමෙන් දිය ඇල්ලේ අලංකාරය අඩුවී යාම ගැන ගැට්ත්වක් තිශ්ක්ෂණය වී ඇති බැවින් මධ්‍යම පළාත් ඉතුම

කොමුසායාරේස් දෙපාර්තමේන්තුවේ නියෝගය පරදී අදාළ ව්‍යාපෘති භූමිය පිළිබඳ මිනින්දෝරු වාර්තාවක් ලබාගත් බවත් ඇබර්ඩින් දිය ඇල්ලට ඉහළුන් පවතින කුඩා දිය ඇල් පිළිබඳ තාක්ෂණ කම්ටුවේ නිලධාරීන්ගේ තිර්දේශයට අනුව, එම දියඇල්ලට සුත්දරත්වය පවත්වා ගැනීම සඳහා ජලය 700 1/5-1 තිදහස් කිරීම ප්‍රමාණවත් බවත් මෙම ගණනය කිරීම පදනම් වී ඇත්තේ වර්තා කාලවලදී උපරිම විදුලිය ජනනය කිරීමෙන් වර්තාව අඩු කාලවලදී විදුලිය ජනනය කිරීම අන්තිච්චුවීමට යටත්ව බවත්. එම නිසා ඇබර්ඩින් දිය ඇල්ලට හානි නොවීම ඉහළ දිය ඇල්ලට සුත්දරත්වය හැකිතාක් ආරක්ෂා කිරීම සහ වර්තා කාලවලදී උපරිම විදුලි ජනනයක් සිදු කිරීම එම කම්ටුව සාමුහික තිරණයක් වී ඇත. මේ සම්බන්ධයෙන් පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යත්වමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2013.06.04 දින පැවති විශේෂ සාකච්ඡාවෙන් ඇමතිතමාගේ උපදේශ පරදී පහත තිරණයන්ට එමෙන් එමෙන් ඇත.

- 1 ක්ෂේත්‍ර පරික්ෂණයක් සිදු කර තිශ්ක්ෂණ තිගමනයන් සහිත වාර්තාවක් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සහාපති විසින් ඇමතිතමාට ඉදිරිපත් කිරීම.
- 2 මින් ඉදිරියට කුඩා ජලවිදුලි බලාගාරයන් ඉදිකිරීමේදී සුදුසු ස්ථාන සංගණනය කොට එවායේ කාර්ය ශ්‍රී ලංකා සුතිතා බලශක්ති අධිකාරිය මගින් සිදු කිරීම.
- 3 ගක්ෂතා අධ්‍යයනයෙන් පසු සුදුසු යැයි තද්‍යතාගතු ලබන ස්ථානවලට අදාළ පාරිසරික වාර්තා, ඉහම තිරවුල් කර ගැනීම ආදි සියලුම ආයතනවලින් ලබා ගතසුව අනුමැතින් ශ්‍රී ලංකා සුතිතා බලශක්ති අධිකාරිය විසින් සිදු කිරීම.
- 4 අවශ්‍ය අනුමැතින් ලබා ගැනීමෙන් පසුව විවාත මිල ගණන් කැදිවීමෙන් පසුව කොත්තුරා සමාගමට ව්‍යාපෘතිය ලබා දීම.

පළමෙන් තිරණය අනුව 2013.08.12 දින රිස්ටීමක් හා එකාබද්ධ ක්ෂේත්‍ර පරික්ෂණයක් පවත්වා ඇත. ඒ සඳහා කළවැළේනිය උදාහරණ්න හිමි, ශ්‍රී ලංකා සුතිතා බලශක්ති අධිකාරිය. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, දිස්ත්‍රික් ලේකම් - නුවරඑළුය, ප්‍රාදේශීය ලේකම් අමුගමුව, දිසාවත කාර්යාලය - තුවරඑළුය, Provincial Land Commission, පැමිණිලිකාර ආයතනය, ඇබර්ඩින් පරිසර පදනම යන ආයතනයන් සහභාගි වී ඇත.

එහිදී මෙම කුඩා ජලවිදුලි බලාගාරය ඉදි කිරීම සම්බන්ධයෙන් තමාගේ හෝ ප්‍රදේශවාසීන්ගේ කිසිදු විරෝධතාවයක් නොමැති බවත් පරිසරයට හා දියඇල්ලෙහි සුත්දරත්වයට හානි සිදු වන බැවින් විදුලි බලාගාරය වම් ඉවුරට හෝ ඇල්ලෙහි ඉහළ කොටසට ගෙනයන්නේ තම් වඩාත් සුදුසු බවත්, යෝජනා කර ඇත. ඒ අනුව, දියඇල්ලේ සිට තවදුරටත් මෙම ව්‍යාපෘතිය ඉහළට ගෙන යාම සම්බන්ධයෙන් සුතිතා බලශක්ති අධිකාරිය විසන් අධ්‍යයනය කර බලාගාරයේ සහ හැරවුම් බැමීමේ තව සංශෝධන ස්ථානය පිළිබඳ 2014.01.30 දින මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත දන්වා ඇත. එම යෝජන සංශෝධන සම්බන්ධයෙන් 2014.06.24 දින මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සුතිතා බලශක්ති අධිකාරිය, ප්‍රාදේශීය සහාව අමුගමුව, ගොඩනැගිලි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, වන සංරක්ෂණ

දෙපාර්තමේන්තුව, ජලයම්පාදන හා ජලප්‍රවාහන මණ්ඩලය විසින් එකාබද්ධ ක්ෂේත්‍ර පරික්ෂණ පවත්වා ඇති අතර, අදාළ සැම ආයතනයකින්ම නිර්දේශයන්/ කාලය දීර්ශ කිරීම/ එකගතාවයන් සහිත තව සංශෝධනයන්ට අදාළ වූ කරුණු ඇතුළත් පරිපූරක වාර්තාවක් (Supplementary Report) සැපයීමට සහ එකී වාර්තාවේ ඇතුළත් කරුණු තාක්ෂණීක කම්ටුවේ ඇගයීමකට ලක් කිරීමෙන් අනතුරුව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් අනුමැතිය ලබාදීමට කටයුතු කිරීම සුදුසු බවත්, එයේ කටයුතු කිරීමේදී, තාක්ෂණීක කරුණු සහ මතුවිය හැකි සාමාජික ගැටළු ද සැලකිල්ලට ගැනීම වැදගත් වන හෙයින් තුවරජලිය දිස්ත්‍රික් ලේකමිතුමාගේ සහභාගීත්වයෙන් යුත් දිස්ත්‍රික් පාරිසරික නීති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කම්ටුවේ විශේෂ අවධානයක් මෙම ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳව යොමු කර නිර්දේශ ලබා ගැනීමට තීරණය කළ බවත් සඳහන් කර ඇත.

කෙසේ නමුත් 2013.08.12 දින සිදු කරන ලද ක්ෂේත්‍ර පරික්ෂණ හා එහිදී ගන්නා ලද තීරණවලින් පසුව ද යෝජිත ව්‍යාපෘතියේ හැරවුම බැම්ම සහ බලාගාරය ඉදිකිරීමට යෝජිත සංශෝධන ස්ථාන පිළිබඳව විවිධ විරෝධතා ඉදිරිපත්ව ඇති බවත්, 2016.10.11 දින ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂ විසින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත තව ස්ථානය පිළිබඳ අතිරේක වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කරන ලද බවත්, එම වාර්තාව අනුව සහ සුතිතා බලශක්ති අධිකාරී ලිපියෙහි වලංගුතාවය පිළිබඳ නිශ්චිත දිනයක් තොමැති හෙයින් ඒ සම්බන්ධව විමාන 2018.10.12 දින පැවති, Overseite කම්ටුව වෙත ඉදිරිපත් කර උපදෙස් ඉල්ලා ඇත. එහිදී ලබා දුන් උපදෙස් අනුව සුතිතා බලශක්ති අධිකාරිය විසින් නිරික්ෂණය කරන ලද වලංගු Provisional Approval ඉදිරිපත් කරන ලෙසත් දුන් පසුව පාරිසරික අනුමැතිය Env. Approval ලබා දීම සලකා බලන බවත් පැමිණිලිකරුව දැනුම් දෙන ලදී. (දැනුම් දුන් ලිපියක් අමුණා තොමැති.)

එහෙත් ඔහු විසින් වලංගු Provisional Approval ඉදිරිපත් කර තැනි අතර, 2018.01.15 වන දින සුතිතා බලකා අධිකාරියෙන් තිබුත් කර ඇති ලිපිය මගින් සඳහන් කර ඇත්තේ අදාළ ව්‍යාපෘතිය තව ස්ථාන සඳහා බලශක්ති බලපත්‍රයෙහි (Energy Permit) වලංගු කාලය දීර්ශ කිරීම සඳහා වලංගු පරිසර නිර්දේශය බලාපොරොත්තු වන බවයි.

ඉහත කරුණු දෙක සම්බන්ධයෙන් 106 වන තීරණ ගැනීමේ කම්ටුව වෙත ඉදිරිපත් කිරීමෙන් අනතුරුව තැවත් තාක්ෂණීක කම්ටුවක් කැදවා ඉදිරි කටයුතු කිරීමට උපදෙස් දී ඇති බවත් එම කම්ටුවේ වාර්තාව අනුව එම ස්ථානය තුළුදු බැවින් අනුමැතිය අවලංගු කර ඇති බවත් කරුණු දක්වා ඇත. තවද එයේ අනුමැතිය ලබාදීම ප්‍රතික්ෂේප කර ඇති බවට 2019.06.03 දින ව්‍යාපෘති යෝජක වෙත ලියාපදිංචි තැපෑලන් දැනුම් දී ඇති අතර, එම තීන්දුවෙන් අනාශ්‍රිතයට පත් වන්නේ තම දින 30 ක් ඇතුළත පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෙත අභියාචනයක් ගොනු කළයුතු වුවද, එම අභියාචනය ගොනු කර ඇත්තේ 2019.08.29 දිනැතිවය. ඒ අනුව, නියමිත කාලය තුළ දී

අහියාවනය ඉදිරිපත් තොකිටම හේතුවෙන් එම අහියාවනය විභාග කළ තොගැකි බවට 2023.02.03 දිනැති පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන නිති තිලධාරී විසින් අහියාවක වෙත දත්තා ඇති බවටත් වැඩිදුරටත් සඳහන් කර ඇත.

තිරික්ෂණය :-

පැමිණිලිකරු විසින් පහත සඳහන් ආයතන වලින් ඔහුගේ ව්‍යාපාතිය සඳහා අනුමැතිය ලබා ගෙන ඇති බවට තිරික්ෂණය වේ.

කාපිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
ගු විද්‍යා සමික්ෂණ පතල් කාර්යාලය
ජල සම්පාදන හා ප්‍රවාහන මණ්ඩලය
පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව
වාර්තාරා දෙපාර්තමේන්තුව
ගොවිජන දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය
අභ්‍යන්තර ප්‍රාදේශීය සභාව
ශ්‍රී ලංකා සූතිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය
ශ්‍රී ලංකා මහජන උපයෝගීතා කොමිෂන් සභාව
අභ්‍යන්තර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය
මධ්‍යම පළාත් ඉඩම් කොමිෂන් කාර්යාලය
ඉඩම් කොමිෂන් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව

ඉහත සඳහන් සියලු අනුමැතින් ලබා ගැනීමෙන් පසු මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය 2010.09.06 දිනැතිව ඉහත කි ව්‍යාපාතිය ආරම්භ කිරීමට කොන්දේසි කිහිපයක් සහිතව අවුරුදු 3 ක කාලයක් සඳහා අනුමැතිය ලබාදී ඇත. ඒ අනුව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අංක CEA/CPO/NW/P &E/08/32 හා 2010.09.06 දිනැතිව මෙම ව්‍යාපාතිය ආරම්භ කිරීමට කොන්දේසි කිහිපයක් සහිතව අවුරුදු 3 ක කාලයක් සඳහා අනුමැතිය ලබාදීම හා අදාළ අනෙකුත් ආයතන වෙතින් ලබා දී ඇති තිරිදේශ ප්‍රකාරව සූතිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය විසින් අංක EP 322900 හා 2012.01.31 දිනැතිව විදුලී බලාගාරය ඉදිකිරීමට අවශ්‍ය බලපත්‍රය තිකුත් කර ඇත. පැමිණිලිකරු වෙත ලබා දී තිබූ Environmental Approval පත්‍රයට හිමි වලංගු කාලය තුළදී වගරුත්තරකරු වෙත රාජ්‍ය තොවන සංවිධාන හා ගම්වාසින් විසින් කරන ලද පැමිණිලි හේතුකොට ගෙන සහ අදාළ ව්‍යාපාතියේ ඉදිකිරීම වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අයන් ඉඩම් කොටසක් ඇතුළත් වන පරිදී තිබුණු හෙයින්ද. පරිසර අමාත්‍යාංශයාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2013.06.04 දින පැවති රස්වීමේ දී තැවත ක්පේනු පරික්ෂණයක් සිදු කර වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කරන ලෙසට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ

සාමාන්‍යාධිකාරී වෙත රුපදෙස් දී ඇති බවට තිරික්ෂණය වන අතර, අදාළ ඉඩම වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අයන් නොවන බවත්, ඉඩම කොමසාරිස් විසින් අවසර ලබාදී ඇති බවත් සාමාන්‍යාධිකාරී වන (DG) වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ප්‍රකාශ කර ඇත. පලුවෙති රුපදෙස් අනුව වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා 2013.08.12 රුස්වීමක් හා එකාබද්ධ ක්ෂේත්‍ර පරික්ෂණයක් පවත්වා ඇති බවටද කරුණු තහවුරු වේ.

එම රුස්වීමේ දී හරස් බැමිම සහ බලාගාරයේ ඉදි කිරීම සම්බන්ධයෙන් විකල්ප යෝජනා ඉදිරිපත් කර ඇත. ඒ අනුව තව සංගෝධනය ස්ථානය පිළිබඳව 2014.05.30 දින මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත සූතිතා බලකා අධිකාරියෙහි දැනුවීමෙන් අතුරුව 2014.06.24 දින එකාබද්ධ පරික්ෂණයක් (යෝජිත සංගෝධනය) පවත්වා තව සංගෝධනයට අදාළ පරිපූරක වාර්තා සැපයීමෙන් අතුරුව තාක්ෂණික කම්ටුවේ ඇගයීමට ලක්කර පසුව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් අනුමැතිය ලබාදීමට කටයුතු කරන බවත්. එසේ අනුමැතිය ලබාදීමට පෙර තාක්ෂණික කරුණු සහ මතුවිය හැකි ගැටළ සැලකිල්ලට ගැනීම සඳහා දිස්ත්‍රික් ලේකම් වෙතින් තිර්දේග ලබා ගන්නා බවත් තිරණය කර ඇත.

අදාළ තව සංගෝධනය පැමිණිලිකරු වෙත 2014 ජූලි 21 යටා ඇති බවත් ඒ අනුව පැමිණිලිකරු විසින් තැවත මැන පාරිසරික අතිරේක වාර්තාවක් 2016.10.04 දින ලබා දුන් බවත් පැමිණිලිකරුගේ ලිඛිත සැලකිම අනුව පැහැදිලි වේ. ප්‍රමාද විමට සේතුව වශයෙන් එම කාලය තුළ අයහපත් කාලගුණයක් පැවතුන බව පැමිණිලිකරු විසින් සඳහන් කර ඇති බවට ද තිරික්ෂණය වේ.

එම අතිරේක වාර්තාව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් මධ්‍යම පළාත් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත යටා ඇත්තේ 2017.09.22 දින බවත් එනම් අවුරුදුකාට ආසන්න කාලයක් ගත කර ඇති බවට තිරික්ෂණය වන අතර, එම සංගෝධනය බැලීමට යාම සඳහා රු 50000/- ක් ගෙවන ලෙසට පැමිණිලිකරුට දැනුම දී ඇත්තේ 2019.03.22 දින බවත්, ඒ අනුව අදාළ ගෙවීම දැනුම දීම සඳහා වසර 2 1/2 ක් පමණ කාලයක් ගත කර ඇති බව තිරික්ෂණය වේ. ඒ අනුව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින්ම යෝජනා කරන ලද එකී තව සංගෝධනයන්ට අදාළව පැමිණිලිල විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද වාර්තාව සම්බන්ධයෙන් පියවර ගැනීම සඳහා අවුරුදු 2 1/2 ක කාලයක් ගත කර ඇති තමුන් ඒ සඳහා පාධාරණ සේතු ඉදිරිපත් කර නොමැති බවට තිරික්ෂණය වේ.

තවද, 2013.08.12 දින සිදු කරන ලද ක්ෂේත්‍ර පරික්ෂණය හා ඒ අනුව ගන්නා ලද තිරණ වලින් පසුව මෙම ව්‍යාපෘතියේ සංගෝධනය ස්ථානය සම්බන්ධයෙන් ගම්චාසින්ගේ ජ්ල අවශ්‍යතාවයට බලපැමුක් වන බවට ගම්චාසින් විසින් ප්‍රකාශ කර ඇති බව 2019.06.03 දිනැති මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ලිපියේ සඳහන් මුවද. එය සනාථ කිරීමට කිසිදු ලේඛනයක් ඉදිරිපත් කර නොමැත.

පැමිණිලිකරු විසින් 2016.10.11 දින ඉදිරිපත් කරන ලද අනුරු වාර්තාව සම්බන්ධයෙන් Over site කම්මුවෙන් උපදෙස් ලබා ගැනීම සඳහා එම වාර්තාව ඉදිරිපත් කරන්නේ 2019.10.12 දින දිය. එනම් වසර 3 කට පසුව බවට තිරික්ෂණය වේ. තවද අදාළ යෝජිත ව්‍යාපෘතියේ හරස් බැමීම සහ බලාගාරය සම්බන්ධව සංශෝධිත ස්ථානයන් පිළිබඳව යෝජනා කර ඇත්තේ වගරුත්තරකරු හා ඒට සම්බන්ධ අනෙකුත් ආයතන වලින් සම්බන්ධ ඒක්ස්ත්‍රු පරික්ෂණයක් හා සාකච්ඡාවෙන් අනුරුව බවත් කෙසේ තමුන් ඔවුන් විසින්ම යෝජනා කරන ලද සංශෝධිත ස්ථාන තුළුදුසු බවට තාක්ෂණික කම්මුව විසින් තීරණය කිරීම හේතුවෙන් බලපත්‍ර අවලංගු කර ඇති බවත් තිරික්ෂණය වේ.

බලපත්‍රය අවලංගු කිරීමේ තීන්දුවට විරුද්ධව දින 30 ක් ඇතුළත පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෙත අහිසාවනා කිරීමේ තැකියාවක් පැවති තමුන් පැමිණිලිකරු විසින් අධ්‍යක්ෂවරයා විදේශගතව සිටි බැවින් අහිසාවනා කිරීමට දින දිර්සයක් ඉල්ලා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරීය වෙත ලිපියක් යවා ඇත. එහෙත් එකී ලිපිය සම්බන්ධයෙන් පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් කිසීම අවස්ථාවක මධ්‍යම පරිසර අධිකාරීය විසින් දැනුවත් කිරීමක් සිදු කර නොමැති බවට තිරික්ෂණය වේ. ඒ අනුව පැමිණිලිකරු තීසි කාලය තුළදී ලේකම් වෙත අහිසාවනයක් ඉදිරිපත් කිරීමට අපොහොසත් වී ඇති බවට සලකා පැමිණිලිකරු විසින් ලේකම් වෙත ගොනු කර ඇති 2019.08.27 දිනැති අහිසාවනය ප්‍රතික්ෂේප වී ඇති බවට ද තිරික්ෂණය වේ. තවද මෙම ව්‍යාපෘතිය දින 14 ක් ඇතුළත කරගෙන යාමට ඉඩ ලබා දෙන ලෙසට සුතිනා බලශක්ති අධිකාරීය විසින් 2021.08.19 දින මධ්‍යම පරිසර අධිකාරීය වෙත දැනුම් දී තිබූණ ද එම ඉල්ලීම සම්බන්ධයෙන් වගරුත්තරකරු ප්‍රතිචාර දක්වා ඇති බව අනාවරණය නොවේ. ඉහත සයන් කරුණු සලකා බැලීමේදී පැමිණිලිකරු විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද සංශෝධිත ස්ථානය පිළිබඳ අතිරේක වාර්තා සම්බන්ධව කටයුතු කිරීමට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරීය විසින් සාධාරණ හේතුවක් ඉදිරිපත් නොකර අවුරුදු 3 කට ආයතන් කාලයක් ගත කර තිබියදී පැමිණිලිකරු විසින් සාධාරණ හේතුවක් මත (එනම් ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂවරයා විදේශ ගතවීම) අදාළ තීන්දුවට විරුද්ධව අහිසාවනා කිරීම සඳහා දින දිර්සයක් ලබා දෙන ලෙසට ඉල්ලීමක් කරමින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරීයේ තීන්දුව ලබාදී දින 30 ක් ඇතුළත මධ්‍යම පරිසර අධිකාරීය වෙත යවත් ලද ලිපිය සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමට කිසිදු පියවරක් ගෙන නොමැති බවත් මෙවැනි බිජාල මූලක් වැය කරමින් ජාතික බලශක්ති ඉලක්කයක් සපුරා ගැනීම සඳහා වන ව්‍යාපෘතියකට ලබා දෙන ලද අනුමැතිය අවලංගු කිරීමට අදාළව කරන ලද අහිසාවනයක් සලකා බැලීමේදී මධ්‍යම පරිසර අධිකාරීය සහ පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා වතා සැලකීමෙන්ව කටයුතු කිරීමට තිබූ අවස්ථාවන්ද පැහැර හැර ඇති බවට වැඩිදුරටත් තිරික්ෂණය වේ.

පැමිණිලිකරු වෙත මහුගේ අදාළ ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය වන සියලුම අවසර හා අනුමැතියන් ලබා දී තිබිය දී වගරුත්තරකරු විසින් පරිසර අනුමැතිය (Environmental Approval) වලංගුව පවතින කාලය තළ දී මෙම ව්‍යාපෘතිය ඉදිරියට පවත්වාගෙන යාමට රජු ආයතන විසින්ම අවස්ථා ඇතිකර තිබෙන බව තිශ්ක්පණය වේ.

තවද, රටේ ආර්ථිකය තත්ත්වය ද ඉහළ තැක්වීමට සහයෝගයක් ලබා ගැනීමට සහ රටේ පූරවැසියන්ට ද අවශ්‍ය වන මෙවත් ව්‍යාපෘතියක් සම්බන්ධයෙන් අදාළ පැමිණිලි පාර්ශවය වන ව්‍යාපෘති යෝජක විශාල මුදලක් වැය කිරීමට පෙර අවශ්‍ය අනුමැතියන් ලබාදීමට පෙර සියලුම පරික්ෂණ කටයුතු විධිමත්ව කිරීමෙන් අනතුරුව සහ මහජනතාවයෙන් ලැබෙන ප්‍රතිචාර ද සලකා බැලීමෙන් අනතුරුව මෙවැනි ව්‍යාපෘතියන් සඳහා අනුමැතිය ලබාදීමට කටයුතු කිරීම සුදුසු තමුන්. මෙම පැමිණිලිකරුට අදාළ සියලුම කරුණු සලකා බැලීමේ දී ඉහත සඳහන් පරිදි නිසි ලෙස වගරුත්තරකරු ක්‍රියාත්මක වීමට අපොහොසත් වී ඇති අතර විශාල මුදලක් වැය කර අදාළ ව්‍යාපෘතියේ වැඩිහිටි නිශ්චිත ආරම්භ කිරීමෙන් අනතුරුව විවිධ සංශෝධන යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කර ඇති බව තිශ්ක්පණය වේ.

වගරුත්තරකරු විසින් 2010.09.06 දින අදාළ අනුමැතිය ලබා දී (Environmental Approval) 2019. 06.03 මෙම ව්‍යාපෘතියට අදාළ සංශෝධන සේවාන තුළදුසු බවට තිරණය කර ඇත. එනම් ව්‍යාපෘතියට අදාළව සේවාන තුළදුසු තැක්ද යතුවෙන් තිරණය කිරීමට අවුරුදු 10 කට ආසන්න කාලයක් ගත කර ඇත. ශ්‍රී ලංකාව වැනි කුඩා රටක මෙවැනි තීත්දුවක් ලබා ගැනීමට විශාල කාලයක් ගත කිරීම තුළින්. රටේ සංවර්ධනයට භාවිතයක් වන අතර වැය කරන මුදල හි වට්නාකමට ද මෙවැනි තත්ත්වයන් බලපෑම ඇති කර ඇති බවට ද තිශ්ක්පණය වේ.

එම් අනුව, අවුරුදු 10 කට ආසන්න කාලයක් වැය කිරීමෙන් අනතුරුව සහ වගරුත්තරකරුවන් විසින්ම යෝජනා කරන ලද සංශෝධන සේවානයන් තුළදුසු බවට තිරණය කරමින් බලපත්‍ර අවලංගු කිරීමට ගන්නා ලදී අවසන් තීත්දුවෙන් පැමිණිලිකරුට විශාල අලාභයක් සිදුවී ඇති බව එමෙන්ම විශ්වාස්‍ය පරිසර අධිකාරීය ඇතුළු සම්බන්ධ රාජ්‍ය ආයතනවල අක්‍රිය ක්‍රියාකාරීත්වය, මන්දගාමී බව, විධිමත් පටිපාටියකට ක්‍රියා නොකිරීම ආදි කරුණු මගින් ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 12(1) ව්‍යවස්ථාව මගින් තහවුරු කර ඇති නිතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම හා රැකවරණය සර්ව සාධරණ විය යුත්තෙය යන මූලික අයිතිවාසිකම වගරුත්තරකරුවන් විසින් උග්‍රීලංසනය කර ඇති බවට තිශ්ක්පණය කරමු.

එයෝම පැමිණිලිකරුට ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 14(1) උග්‍රීලංසනය මගින් තහවුරු කර ඇති මූලික අයිතිවාසිකමද වගරුත්තරකරුවන්ගේ ක්‍රියාකාලාපය මගින් උග්‍රීලංසනය වී ඇති බවටද තිශ්ක්පණය කරමු.

එසේ නොමින් සහාව පහත සඳහන් පරිදී නිර්දේශ කර සිටි.

- 01 පැමිණිලිකරුට සිදු වී ඇති මූලික අයිතිවාසිකම් උග්‍රෝගයක් කිරීම සම්බන්ධව මධ්‍යම පළාත් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය හා එහි වගකීම් දරණ තිලධාරීන් විසින් හා අදාළ අමත්‍යාංශ ලේකම්වරයා විසින් ඒ සම්බන්ධව විමර්ශනයක් කොට ඔවුන්ට විරුද්ධව සුදුසු විනය පියවර ගත යුතුය.
- 02 පැමිණිලිකරුට සිදු වී ඇති අලාභය තක්සේරුවක් කර පැමිණිලිකරු වෙත ප්‍රමාණවත් වන්දී මුදලක් ලෙස ගෙවීමට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් නිසි පියවර ගත යුතුය.

2024.09. 26 දිනට පෙර මෙකි නිර්දේශය ක්‍රියාත්මක කර ඒ සම්බන්ධයෙන් වාර්තාවක් කොමිෂන් සහාව වෙත ලැබීමට සලස්වත ලෙස 1996 අංක 21 දරණ ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම කොමිෂන් සහා පනතේ 15(7) වගන්තිය ප්‍රකාරව වගරුත්තරකරුවන් වෙත දන්වමු.

එසේම එකිනී නිර්දේශය ක්‍රියාත්මක කර ඉදිරිපත් කිරීමට තියමින දින සිට සතියක කාලයක් තුළ මෙම නිර්දේශය ක්‍රියාත්මක වීම ගෝ තොවීම සම්බන්ධයෙන් පැමිණිලිකරු විසින්ද කොමිෂන් සහාව වෙත දැනුම්දිය යුතු වන අතර. එදිනට පෙර අදාළ දැනුම්දීම සිදුනොකරනන් නම් පසුව ඉදිරිපත් කරනු ලබන ඉල්ලීම සම්බන්ධයෙන් සලකා තොබලන බවද වැඩිදුරටත් දන්වමු.

එල්.චී.ඩේහිදෙනීය.

චේෂ්‍යාධිකරණ විනිසුරු මිලියන් මුදලක් විනිසුරු (විග්‍රාමික)

සහාපති.

ශ්‍රී ප්‍රජාත්‍යා මානව හිමිකම කොමිෂන් සහාව

සේ/-

කෛල පුද්‍රාණි

නිමල් ඒ.පු.විසේවා.

කොමිෂන් සංඝ්‍යාධික.

ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සහාව.

නිමල් ඒ.පු.විසේවා

පෙනුම්ධ හිමියා

කොමිෂන් සංඝ්‍යාධික

ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සහාව

පිටපත් - 01 , පරිසර අමාත්‍යතාව, පරිසර අමාත්‍යාංශය.

02 ලේකම්, පරිසර අමාත්‍යාංශය.

03 සහාපති, භ විද්‍යා සමික්ෂණ හා පතල් කාර්යාලය

04 සහාපති, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය

05 සහාපති, ශ්‍රී ලංකා මහජන උග්‍රෝගීතා කොමිෂන් සහාව